

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 septembrie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Dariev Boris în numele părții vătămate Eni Anatolie și partea vătămată, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, în privința lui

Cucu Alexei XXXXXX, născut la xxxxxx,
originar din s.Xxxxxxxx, r-nul XXXXX,
domiciliat în s.Xxxxxxxxxx, r-nul XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 28.10.2016 - 17.03.2017,

2. Instanța de apel: 11.04.2017 - 30.05.2017,

3. Instanța de recurs: 07.08.2017 - 27.09.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei din 17 martie 2017, Cucu Alexei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(3) Cod penal la 2 ani închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de un an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasându-se de la Cucu Alexei în beneficiul lui Eni Anatolie prejudiciul moral în sumă de 5000 lei, prejudiciul material în sumă de 30000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2500 lei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Cucu Alexei, la 21 august 2016, ora 22.00, aflându-se în stradă în s.Jora de Jos, r-nul Orhei, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită, în prezența mai multor persoane, fără nici un motiv, intenționat i-a aplicat lui Eni Anatolie multiple lovituri cu coasa în regiunea brațului mâinii stângi, pavilionul articular drept, genunchiul stâng, cauzându-i conform raportului de expertiză-medico legală din 02.09.2016, vătămare ușoară a integrității corporale și a sănătății.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul B.Dariev în numele părții vătămate A.Eni, care a solicitat casarea sentinței cu numirea unei pedepse mai aspre și admiterea integrală a acțiunii civile, invocând că pedeapsa aplicată inculpatului este una prea blândă, acesta nu și-a cerut scuze de la partea vătămată, ce denotă că dânsul nu se căiește sincer de cele comise; - la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de prevederile art.7, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii comise și de faptul că inculpatul se caracterizează negativ; - suma de 5000 lei este insuficiență pentru a oferi o reparare suferințelor morale suportate de partea vătămată; - după acest incident partea vătămată a suportat un tratament de lungă durată, iar la moment trauma cauzată la picior îl împiedică să muncească pentru a-și întreține familia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de avocatul B.Dariev în numele părții vătămate A.Eni.

În motivarea soluției date, instanța de apel a indicat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care dovedesc cu certitudine vinovăția lui A.Cucu în săvârșirea infracțiunii imputate, astfel că corect a încadrat acțiunile acestuia în baza art.287 alin.(3) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a constatat că prima instanță, la stabilirea pedepsei, a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei prevăzute de art.7, 61, 75 Cod penal, care este una echitabilă faptei comise, ce corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Astfel, instanța de apel a considerat posibilă reeducarea inculpatului A.Cucu fără izolarea lui de societate, deoarece impedimente pentru aplicarea față de acesta a prevederilor art.90 Cod penal, nu sunt, deci este posibilă condamnarea lui cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, astfel oferindu-i posibilitate reală de a-și dovedi corectarea sa prin comportament exemplar, mai mult suspendarea executării pedepsei cu închisoarea, a fost însoțită de restricțiile prevăzute de art.90 alin.(6) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic solicitarea apelantului cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 2500 lei.

La acest capitol, instanța de apel a menționat că, partea vătămată fără îndoială a avut de suferit inclusiv și moral în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului, prin faptul că a avut retrairi sufletești, frustrări, jigniri, disconfort, dureri și suferințe legate de vătămarile corporale de scurtă durată, însă mărimea prejudiciului moral pretins de partea vătămată în sumă de 100000 lei exagerat de mare, ținând cont de suferințele psihice și fizice care i-a fost provocată părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, atât în timpul conflictului, cât și ulterior acestuia. O recompensă echitabilă și rezonabilă a prejudiciului moral suportat de A.Eni, în opinia instanței de apel constituie echivalentul sumei de 5000 lei, stabilit de către prima instanță.

5. Împotriva hotărârii menționate a declarat recurs ordinar avocatul B.Dariev în numele părții vătămate A.Eni și partea vătămată care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în latura civilă și penală, pe motiv că instanța neîntemeiat a încasat de la inculpat prejudiciul moral parțial, deoarece partea vătămată, reieșind din suferințele psihice și fizice suportate, a apreciat quantumul acestuia în sumă de 100000 lei; - instanța apreciind arbitrar probele i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, dânsul nu și-a cerut scuze, a comis o infracțiune gravă și se caracterizează negativ; - după incident partea vătămată urmează tratament și are dureri puternice la picior până în prezent, suportând cheltuieli considerabile.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, avocatul în numele părții vătămate și partea vătămată invocă ca temei de casare a hotărârilor judecătorești prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal constată că temeiul invocat de recurent nu este aplicabil din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești.

Din textul recursului se observă că autorii acestuia sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând hotărârea instanței de apel în partea stabilirii pedepsei considerând-o prea blândă și în în latura civilă, referitor la cuantumul prejudiciului moral încasat de la inculpat.

În ce privește dezacordul recurentului cu cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare de la inculpat în folosul părții vătămate în mărime de 5000 lei, Colegiul penal reține următoarele.

Potrivit art.1423 Cod civil, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Soluționând chestiunea privind încasarea prejudiciului moral cauzat părții vătămate A.Eni, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a luat în considerație atât gravitatea cauzării suferințelor fizice și psihice a părții vătămate, cât și date obiective care certifică acest fapt, și anume nivelul suportării suferințelor în urma vătămării corporale a acesteia, luându-se în considerație felul și gradul de vinovăție al inculpatului, consecințele survenite, starea familială și materială a părții vătămate și a inculpatului, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, îndeosebi: - importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, onoarea, demnitatea etc.); - nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămată a suferințelor psihice sau fizice (pricinuirea vătămării corporale, pierderea sau limitarea capacității de muncă etc.); - felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei, inclusiv sunt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.

Instanța de recurs ține să enunțe că, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că îndemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirilor trebuie stabilit astfel încât acesta să aibă efect compensatoriu, și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor, și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

Privitor la volumul prejudiciului moral cauzat părții vătămate, Colegiul penal menționează că, deși este cert că aceasta a suferit anumite prejudicii morale, totuși cuantumul

despăgubirii prejudiciului moral solicitat de la inculpat este excesiv de mare, concluzie ce rezultă din practica judiciară privind aplicarea legislației referitor la încasarea despăgubirilor morale, cât și din faptul că prejudiciul moral parțial a fost recuperat prin însăși sentința de condamnare a inculpatului.

Astfel, Colegiul penal consideră soluția instanței de apel referitor la cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare de la inculpat în folosul părții vătămate în mărime de 5000 lei unul echitabil, la care instanța de apel a ținut cont de prevederile art.1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, iar la determinarea cuantumului acestuia, a reținut atât gravitatea suferințelor psihice ale părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, suma încasată fiind capabilă să remedieze suferințele suportate de partea vătămată.

Totodată, Colegiul consideră corectă concluzia instanțelor de fond care, reținând dispozițiile art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, au admis acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material în sumă de 30000 lei, deoarece inculpatul a recunoscut acțiunea civilă în această parte, fiind de acord să repare prejudiciul material, cu toate că în confirmarea acestuia partea vătămată a prezentat înscrisuri ce atestă cheltuieli suportate doar în sumă de 2112,04 lei, neprezentând probe în partea suportării unui venit ratat.

Referitor la argumentele recurenților, că partea vătămată până în prezent suportă cheltuieli pentru tratament, Colegiul penal remarcă că, acesta nu este lipsit de dreptul de a adresa o acțiune în instanța civilă în scopul încasării acestora, prezentând probe pertinente și concludente în confirmarea cuantumului cheltuielilor suportate.

La fel, Colegiul penal consideră că argumentele recurenților privind aplicarea inculpatului a unei pedepse prea blânde, nu pot fi reținute.

Potrivit hotărârilor judecătorești se constată că, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, au respectat prevederile legii, fiindcă suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia și în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 2 ani închisoare stabilită inculpatului, legea nu prevede, deoarece la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 alin.(1) Cod penal, poate avea loc.

Astfel, Colegiul penal conchide că pedeapsa fixată inculpatului de prima instanță și menținută de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, fiind în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale de care a fost recunoscut vinovat, iar aplicarea art.90 Cod penal în privința lui A.Cucu s-a efectuat în limitele legii, considerând că stabilirea pedepsei condiționate acestuia va atinge scopul pedepsei penale de corectare și reeducare, nefiind absolut necesară izolarea lui de societate. Anume această pedeapsă va contribui la corectarea inculpatului, precum și la prevenirea săvârșirii de către acesta a altor acțiuni infracționale sau de alt ordin, dânsul fiind sub supravegherea organelor competente și sub pericolul de a executa pedeapsa cu închisoare real stabilită, în caz dacă va mai admite acțiuni ce sunt incompatibile cu ordinea stabilită de lege.

Prin urmare, la caz, au fost respectate principiile generale de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

Nu pot fi reținute argumentele recurenților, precum că comportamentul inculpatului, și anume faptul că acesta nu și-a cerut scuze de la partea vătămată, sfidează prevederile legii penale și scopul pedepsei penale, fapt se demonstrează că inculpatul nu realizează consecințele faptei

sale, deoarece, conform materialelor, cauza a fost examinată în procedură simplificată, ceea ce prezumă că inculpatul și-a recunoscut vina și se căiește de cele comise.

Astfel, decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului avocatului în numele părții vătămate, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală. Alte probleme de drept care ar afecta hotărârea în cauză nu au fost invocate și nici nu se conțin în materialele dosarului.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocat în numele părții vătămate A.Eni și partea vătămată și, potrivit legii, decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dariiev Boris în numele părții vătămate Eni Anatolie și partea vătămată, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, în cauza penală în privința lui Cucu Alexei, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 octombrie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu